JEUGDHULP
REGIO AMERSFOORT

Aanpak van de wachttijden in de jeugdhulp

Juni 2026

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3
Transformatie is noodzakelijk 3
Werkwijze in de Regio Amersfoort 4
Aanpak van de wachttijden 4

2 STAPPEN IN DE TRANSFORMATIE 5
Aanvullende ondersteuning 5
Jeugdhulp dichtbij 5
Nieuwe manier van (samen)werken 7

3 AANPAK WACHTTIJDEN 8
Samenhangende aanpak 8
Uitwerking in de Versnellingsgroep 8
Bruikbare inzichten 9

4 ANALYSE 10
Verschillende oorzaken, in heel Nederland 10
Positieve ontwikkelingen 10
Brede blik op wachttijden 11

5 AANBEVELINGEN 12
Kansgebied: Sterke sociale basis en betere toegang tot hulp 13
Kansgebied: Samenhang en partnerschap in de uitvoering 14
Kansgebied: Bestuurlijke en financiële randvoorwaarden 15

6 HOE NU VERDER 16
Van plan naar uitvoering 16
Blijvend leren in de regio 16
Verankering in nieuwe Regiovisie Jeugd 16

1 Inleiding

Stap voor stap naar kortere wachttijden

Ieder kind verdient het om veilig, gezond en met vertrouwen in de toekomst op te groeien. Wanneer opgroeien of opvoeden niet vanzelf gaat, is het belangrijk dat passende ondersteuning tijdig beschikbaar is. Gemeenten werken samen met veel verschillende partijen aan een samenhangend en passend jeugdhulpstelsel dat kinderen, jongeren én gezinnen zo goed mogelijk ondersteunt.

Om op een goede en verantwoorde manier effectief te zorgen voor tijdige en passende hulp is een verandering nodig in denken en doen. Want niet alleen is de vraag naar hulp en ondersteuning in de afgelopen jaren toegenomen, ook zijn de vragen tegenwoordig complexer dan in het verleden. Daarnaast groeit de schaarste aan personeel en nemen de kosten toe.

Transformatie is noodzakelijk

De oplossingen liggen in het anders kijken naar hulp en ondersteuning en in het anders organiseren van de hulp. Zo willen we dat kinderen, jongeren en gezinnen zoveel mogelijk in hun eigen omgeving de hulp of ondersteuning vinden die ze nodig hebben. Als dit niet lukt, komt de hulp of ondersteuning bij voorkeur vanuit het lokale (wijk)team of de sociale basisinfrastructuur. Deze hulp en ondersteuning bieden we zoveel mogelijk collectief aan. Specialistische jeugdhulp zetten we aanvullend in, voor wie deze nodig heeft.

Deze beweging noemen we transformatie en is in lijn met de landelijke Hervormingsagenda Jeugd. In de regio Amersfoort hebben we dit vastgelegd in de regiovisie specialistische jeugdhulp, die tot eind 2026 loopt. Op dit moment werken we in de regio aan een actualisatie van de regiovisie.

“We willen dat kinderen, jongeren en gezinnen zoveel mogelijk in hun eigen omgeving de hulp of ondersteuning vinden die ze nodig hebben”

Leeswijzer infoblad

Dit infoblad gaat over de aanpak van de wachttijden in de regio Amersfoort. Hoe zorgen we er samen voor dat we kinderen, jongeren en gezinnen op het juiste moment en op de juiste plek ondersteunen? Hoe zorgen we ervoor dat we de capaciteit van onze vrijwilligers en professionals efficiënt benutten? In hoofdstuk 2 zoomen we verder in op de transformatie. Deze informatie plaatst de aanpak van de wachttijden in de juiste context. Daarbij is het goed om te beseffen dat alle gemeenten in de regio Amersfoort stappen zetten die bijdragen aan de transformatie. Dit infoblad gaat vooral in op de ontwikkelingen die bijdragen aan het verkorten van de wachttijden. In hoofdstuk 3 volgt de aanpak van de Taskforce Aanpak Wachttijden. Een analyse van de huidige situatie volgt in hoofdstuk 4. Om vervolgens uit te komen op de actielijnen (hoofdstuk 5) en hoe we de nieuwe aanpak binnen de regio borgen (hoofdstuk 6).

Meer weten over de transformatie en de stappen die we in de afgelopen jaren in de regio Amersfoort hebben gezet? Bekijk dan de eerdere infobladen.

“Het aanpakken van het vastgelopen jeugdhulpsysteem vraagt om een gezamenlijke aanpak.”

Werkwijze in de Regio Amersfoort

In de transformatie van de jeugdhulp hebben we in de afgelopen jaren verschillende grote stappen gezet. Alle gemeenten in de regio werken aan de doorontwikkeling van de lokale (wijk)teams en sociale basisinfrastructuur. Daarnaast is op 1 januari 2024 in de regio Amersfoort een nieuwe werkwijze van start gegaan. Onderdeel hiervan is de keuze voor één aanbieder voor (aanvullende) specialistische jeugdhulp in de regio. We zetten gezamenlijk goede stappen en zien dat de vraag naar specialistische jeugdhulp stabiliseert. Toch zijn we er nog niet. We zien namelijk nog steeds dat kinderen, jongeren en gezinnen (te) lang op deze aanvullende hulp wachten. En ook op andere vormen van jeugdhulp of ondersteuning, bijvoorbeeld vanuit de lokale (wijk)teams. Deze wachttijden zijn ingrijpend voor kinderen, jongeren en gezinnen. En helaas staan ze niet op zichzelf. De wachttijden in de jeugdhulp zijn een zichtbaar symptoom van een jeugdhulpsysteem dat onder grote druk staat.

Aanpak van de wachttijden

Om dit aan te pakken, bundelen we in de regio Amersfoort onze krachten. In oktober 2025 resulteerde dit in de start van de Taskforce Aanpak Wachttijden. Het doel werd een gezamenlijk plan uit te werken om de wachttijden voor specialistische jeugdhulp terug te dringen. Al snel bleek: een makkelijke oplossing bestaat niet. Hoe graag we ook willen. Het vraagt een samenhangende aanpak op verschillende onderdelen van het systeem, met effecten die zich pas op langere termijn laten zien.
Inmiddels is het rapport van de Taskforce Aanpak Wachttijden afgerond. Het is een breed gedragen plan dat zich niet alleen richt op de plekken waar wachttijden zichtbaar zijn. De overtuiging is dat we alleen met een gezamenlijke aanpak tot duurzame verbeteringen komen in de jeugdhulp en ondersteuning van kinderen, jongeren en gezinnen. Het plan gaat over het voorkomen van hulpvragen en het verbeteren van de samenwerking tussen professionals. Dit moet leiden tot structurele verkorting van wachttijden in onze regio.

2 STAPPEN IN DE TRANSFORMATIE

Door in te zetten op stevige lokale (wijk)teams, een sterke sociale basis en betere samenwerking rondom kinderen, jongeren en gezinnen zijn we in de regio Amersfoort in staat sneller passende hulp te bieden aan de meest kwetsbare kinderen, jongeren en gezinnen. Sinds 1 januari 2024 werken we daarnaast met één aanbieder voor aanvullende specialistische jeugdhulp.

De overeenkomst met nog maar één aanbieder voor aanvullende specialistische jeugdhulp is een grote mijlpaal. Voorheen was deze hulp ondergebracht bij ruim 250 verschillende aanbieders. Met de nieuwe overeenkomst gebeurt alle aanvullende specialistische jeugdhulp door één organisatie: MetMaya. Er is een contractperiode van drie jaar afgesproken. Met de intentie om de overeenkomst tweemaal drie jaar te verlengen. Inmiddels hebben de regiogemeenten akkoord gegeven op de tweede termijn van drie jaar. Met deze stap ontstond veel duidelijker zicht op welke jeugdhulp beschikbaar is in de regio. En bij welke kinderen, jongeren en gezinnen deze hulp terechtkomt. Ook kregen we voor het eerst inzicht in het aantal kinderen, jongeren en gezinnen dat nog wacht op hulp. Deze stap gaf de transformatie een impuls.

Aanvullende specialistische ondersteuning

De hulp en ondersteuning vanuit MetMaya is aanvullend op de ondersteuning van onder andere welzijnswerkers, lokale (wijk)teams en praktijkondersteuners jeugd (poh jeugd-GGZ). De overeenkomst met MetMaya was het resultaat van een intensief en zorgvuldig aanbestedingstraject. De regio Amersfoort heeft bewust gekozen voor langdurig partnerschap met één aanbieder die werkt vanuit een vooraf vastgesteld financieel kader. En die de opdracht heeft alle aanvullende specialistische hulp te bieden die in de regio nodig is. Dit in plaats van contracten met veel aanbieders die per cliënt factureren.

Jeugdhulp dichtbij

MetMaya werkt in elke gemeente (Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Soest en Woudenberg) met MetMaya teams. De gedachte is: jeugdhulp dichtbij. De teams bieden specialistische begeleiding, diagnostiek en behandeling. Voor de meeste specialistische jeugdhulpvragen hebben de MetMaya teams zelf expertise in huis. Bij sommige specifieke vragen schakelen de teams expertise in van regionale teams, zoals de teams Onderwijs en Specialistische Jeugdhulp (OSJ). Alleen wanneer expertise nodig is waarover MetMaya zelf niet beschikt of als inhoudelijk afwegingen hiertoe aanleiding geven, maakt MetMaya gebruik van contractanten (onderaannemers).

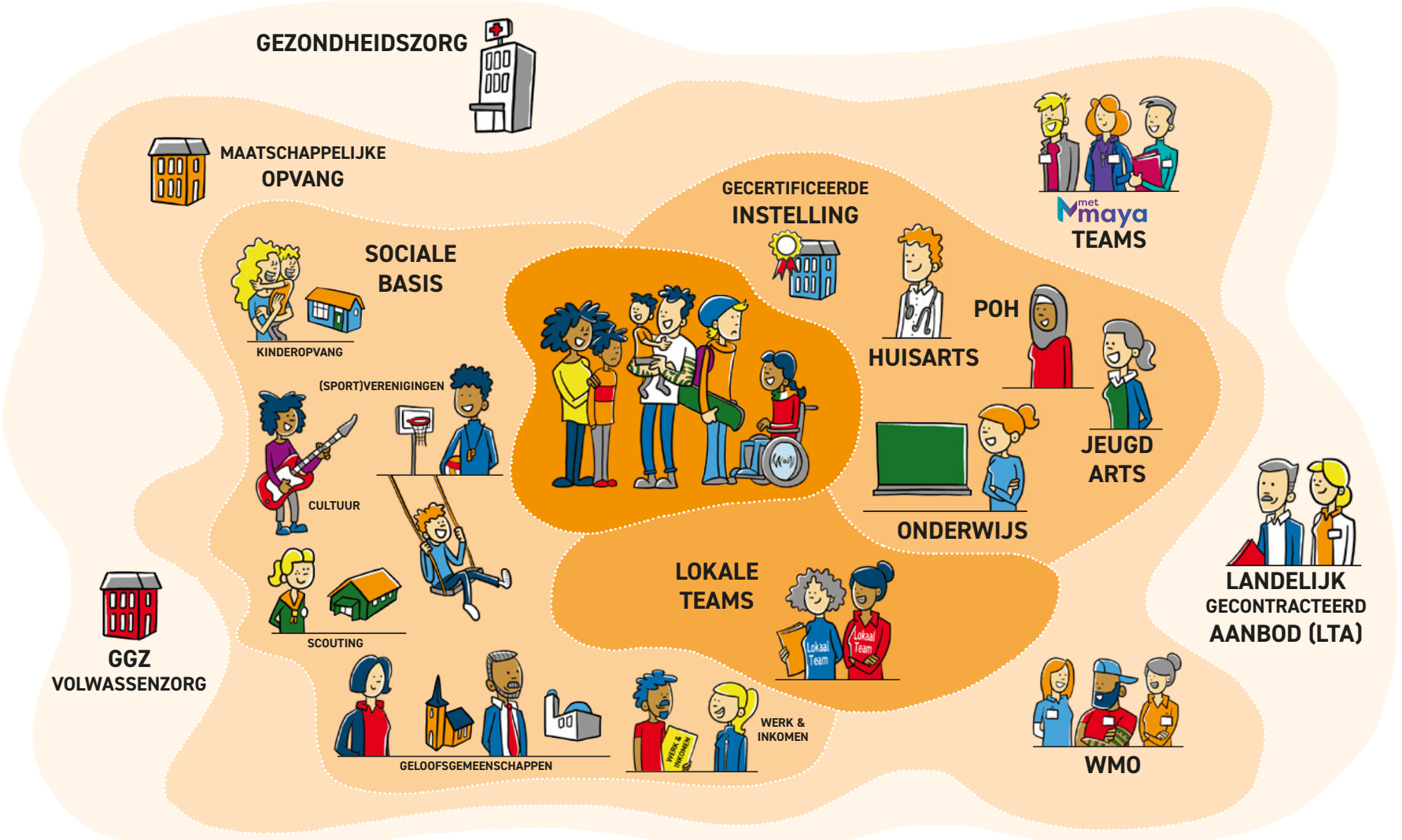

Deze praatplaat laat het netwerk rondom kinderen, jongeren en gezinnen zien. Ook laat de plaat zien dat oplossingen voor hulpvragen op verschillende plekken in het netwerk kunnen liggen. Veel vragen hebben een gezamenlijke aanpak nodig, over de grenzen van organisaties heen. In de regio Amersfoort werken we met elkaar aan deze 'netwerkbenadering'. Want alleen in samenhang - met oog voor het hele systeem rondom een kind, jongere of gezin - kunnen we passende en duurzame hulp en ondersteuning bieden.

Collectief aanbod

In lijn met de uitgangspunten van de transformatie bieden MetMaya, de lokale (wijk)teams en de sociale basis de hulp vaker in groepsverband aan. Ouders, jongeren en kinderen geven aan dat het hen helpt om met anderen in een groep hun ervaringen en vragen te delen over opvoeden en opgroeien. Het geeft hen meer zelfvertrouwen, vermindert stress én voelt minder eenzaam.

Identiteitsgebonden hulp

In de regio Amersfoort vinden we dat kinderen, jongeren en ouders hulp en ondersteuning krijgen die aansluit bij hun vraag en leefwereld. MetMaya beschikt over een diversiteit aan professionals en over bijvoorbeeld culturele en religieuze expertise. In de intake is hiervoor nadrukkelijk aandacht, om zo tot een juiste match te komen.

Nieuwe manier van (samen)werken

Het werken met één jeugdhulpaanbieder geeft beter inzicht in de geboden en benodigde aanvullende jeugdhulp en daarmee ook in de hiaten in het bestaande jeugdhulp aanbod. Daarnaast maakt het intensieve samenwerking en goede afspraken mogelijk. Dat alles is noodzakelijk. Want het anders organiseren van de jeugdhulp vraagt iets anders van gezinnen, sociale basis(infrastructuur), scholen, lokale (wijk)teams, huisartsen en hulpverleners dan we gewend waren. Lichte hulpvragen krijgen niet langer antwoord van een specialist. En het nieuwe uitgangspunt is ook: goed is goed genoeg. Dit houdt in dat de hulp niet alles hoeft of kan oplossen. De hulp moet voldoende zijn voor herstel van de ontwikkeling, veiligheid of stabiliteit van het kind, de jongere en/of het gezin. Daarbij wordt gekeken naar wat haalbaar, passend en helpend is in de betreffende situatie. ‘Voorkomen is beter dan genezen’ is in deze nieuwe aanpak ook het uitgangspunt. En we zetten in op positieve gezondheid. In de regio Amersfoort zorgen we er zo voor dat onze jeugdhulp ook in de toekomst beschikbaar en betaalbaar blijft.

“De nieuwe werkwijze geeft inzicht in de hiaten in het bestaande jeugdhulpaanbod en in de wachttijden.”

3 AANPAK WACHTTIJDEN

In de afgelopen jaren zijn in de regio Amersfoort al mooie stappen gezet in de transformatie van de jeugdhulp. Toch wachten nog te veel kinderen, jongeren en gezinnen te lang op hulp en ondersteuning. Om dit aan te pakken, bundelen we in de regio onze krachten. Het vraagstuk van de wachttijden vraagt immers om betere samenwerking en gezamenlijke acties. In oktober 2025 ging daarom de Taskforce Aanpak Wachttijden van start.

De Taskforce Aanpak Wachttijden bestond uit bestuurders vanuit MetMaya, lokale (wijk)teams, GGD, SAVE, huisartsen (inclusief praktijkondersteuners jeugd), welzijnspartners, onderwijs en gemeenten. Dit netwerk van bestuurders werd gevraagd om vanuit een systemische benadering te adviseren over de aanpak van de wachttijden. De bestuurders vervulden binnen hun eigen organisatie een ambassadeursrol: om te zorgen voor ruimte voor samenwerking en om knelpunten bespreekbaar te maken. Ook de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft bijgedragen aan de taskforce.

Samenhangende aanpak

De taskforce besloot de aandacht te richten op álle plekken waar hulp en ondersteuning voor kinderen, jongeren en gezinnen beschikbaar is. En niet alleen op de plekken waar de wachttijden zich voordoen. Ook richtte de taskforce de aandacht op een goede lokale basisinfrastructuur. De taskforce koos er dus voor de knelpunten niet op onderdelen aan te pakken, maar het geheel samenhangender te maken. Zodat veranderingen op de lange termijn een blijvend effect hebben.

Uitwerking in de Versnellingsgroep

De taskforce werd bijgestaan door een Versnellingsgroep, met professionals uit dezelfde organisaties als de taskforce met verschillende kennis en expertise. Immers, deze professionals kennen de knelpunten in de praktijk en hebben ideeën hoe het anders kan. De Versnellingsgroep kwam met voorstellen voor actielijnen, om zo voor daadwerkelijke versnelling van de wachttijdenaanpak te zorgen. Zo ontstond een gedeeld beeld. Waar liggen de knelpunten en kansen bij het bieden van hulp en ondersteuning aan kinderen, jongeren en gezinnen in brede zin? Automatisch hoorde hier het (leren) kennen van elkaars perspectief bij. En het investeren in de relatie, als basis van vertrouwen in elkaars expertise en samenwerking.

Tijdens dit proces hebben de taskforce en Versnellingsgroep dankbaar gebruik gemaakt van de inzichten die de VNG-adviseurs hadden opgedaan in andere regio's en gemeenten.

Kansgebieden

De Versnellingsgroep startte met een inventarisatie. De opgehaalde inzichten zijn vertaald naar verschillende zogenoemde 'kansgebieden', die daarna zijn geprioriteerd. Volgens de taskforce bieden deze kansgebieden de meeste aanknopingspunten voor verbetering en verdere uitwerking van de actielijnen:

- Versterken van de sociale basis en toegang.
- Verbeteren van de samenwerking in de uitvoering.
- Creëren van heldere bestuurlijke en financiële randvoorwaarden.

De Versnellingsgroep heeft de inzichten vertaald in concrete eerste stappen. De groep heeft ook aangegeven wat het effect hiervan is. De antwoorden vormden de basis van het inmiddels opgeleverde plan van aanpak (zie hoofdstuk 6).

Bruikbare inzichten

De werkwijze van de Taskforce Aanpak Wachttijden en Versnellingsgroep heeft ook andere bruikbare inzichten opgeleverd. De belangrijkste:

- De brede samenstelling van de taskforce en Versnellingsgroep zorgde voor een scherpere blik, meer analyse, inzicht en betere voorstellen.
- Bestaande afspraken en opdrachten (kaders) blijken in de praktijk niet altijd duidelijk, waardoor partijen veel tijd verliezen met discussies over wie wat wel/niet doet.
- Bij de aanpak van de wachttijden gaat het niet alleen over de inzet van MetMaya. Juist meer preventieve inzet vanuit de sociale basis en lokale (wijk)teams verkleint de vraag naar (aanvullende) specialistische jeugdhulp. Kortom, gedeeld eigenaarschap.

“De brede samenstelling van de taskforce en Versnellingsgroep zorgde voor een scherpere blik, meer analyse, inzicht en betere voorstellen.”

4 ANALYSE

In de regio Amersfoort hebben we het over ‘wachttijden’. Dat is niet voor niets. ‘Wachttijden’ zegt inwoners namelijk meer dan ‘wachtlijsten’. Want hoe lang sta je dan op een wachtlijst? Voordat we ingaan op de concrete acties en oplossingen voor de wachttijden, geeft dit hoofdstuk inzicht in de factoren die invloed hebben op de wachttijden in onze regio.

Het is al eerder genoemd: wachttijden zijn er niet alleen bij MetMaya. Kinderen, jongeren en gezinnen kunnen ook bij de lokale (wijk)teams op een wachtlijst staan. Of bij de Raad voor de Kinderbescherming, jeugdbescherming, bij de uitstroom (vanuit jeugdhulp) richting zelfstandig wonen, bij dagactiviteiten en noem maar op. Want wanneer de sociale basis sterk is en ondersteuning dichtbij beschikbaar, dan is minder vaak specialistische hulp nodig. Ook spelen factoren buiten de jeugdhulp vaak een rol. Zo kan een tekort aan woningen leiden tot langdurige en complexe scheidingssituaties, waardoor kinderen in een kwetsbare positie terechtkomen. Soms zelfs met inzet van jeugdbescherming en aanvullende jeugdhulp als gevolg.

Verschillende oorzaken, in heel Nederland

Lange wachttijden zijn niet uniek voor de regio Amersfoort. Ze zijn in heel Nederland een probleem. De toegenomen vraag naar jeugdhulp, personeelstekorten en beperkte financiële middelen zijn stuk voor stuk oorzaken. Ook de complexiteit van hoe we in Nederland de hulp en ondersteuning en bijbehorende financieringsstromen hebben georganiseerd, is een oorzaak. Bij de jeugdhulp zijn immers veel partijen betrokken, met ieder hun eigen rol in het systeem.

Positieve ontwikkelingen

Een positieve ontwikkeling is evenwel dat het aantal kinderen en jongeren die wachten op hulp van MetMaya, zich lijkt te stabiliseren. MetMaya heeft in samenwerking met de gemeenten in de afgelopen periode veel ingezet op de aanpak van de wachttijden. In eerste instantie lag de focus vooral op het voorkomen van aanvullende specialistische jeugdhulp, maar inmiddels verschuift de aandacht steeds meer naar een betere afronding en overdracht van hulptrajecten.

Daarnaast werpt het werken met één aanbieder en het overzicht en inzicht in de wachtlijsten die dit oplevert, z’n vruchten af. In de regio is een beter beeld ontstaan van hoeveel kinderen, jongeren en gezinnen wachten op zorg, hoe lang de wachttijden zijn en waar eventuele knelpunten ontstaan. Dit maakt het mogelijk dat personeel gerichter wordt ingezet, waardoor meer kinderen, jongeren en gezinnen worden geholpen. Of dat ze eerder worden geholpen.

“Wachttijden zeggen inwoners meer dan wachtlijsten.”

Brede blik op wachttijden

Tegelijkertijd is het terugdringen van de wachttijden mede afhankelijk van factoren waarop MetMaya zelf slechts beperkte invloed heeft. Net zoals andere specialistische jeugdhulpaanbieders is MetMaya afhankelijk van de samenwerking tussen de partners in het netwerk rondom gezinnen en verwijzers. Daarom is het belangrijk om wachttijden niet geïsoleerd te beoordelen. Maar om deze in samenhang te bekijken met onder meer de instroomcijfers, de aard van de hulpvragen en de verschillende typen verwijzers.

De bredere ontwikkelingen binnen de jeugdhulp spelen daarnaast ook een rol, zoals personeelstekorten, complexere jeugdhulpvragen en de druk op vervolgvoorzieningen. Deze factoren zijn eveneens van invloed op de snelheid waarmee kinderen, jongeren en gezinnen passende ondersteuning ontvangen, doorstromen naar vervolgzorg of zonder hulp weer verder kunnen.

5 AANBEVELINGEN

De kansgebieden zijn uitgewerkt in actielijnen. Met deze acties gaan partijen in de komende periode aan de slag, of zijn hiermee al bezig. Daarbij richt een belangrijk deel van de aanpak zich op het voorkomen van aanvullende specialistische jeugdhulp: ervoor zorgen dat kinderen, jongeren en gezinnen zo vroeg, dichtbij en passend mogelijk hulp en/of ondersteuning krijgen aangeboden.

Klik hier voor de acties per kansgebied:

- Sterke sociale basis en betere toegang tot hulp - P13
- Samenhang en partnerschap in de uitvoering - P14
- Bestuurlijke en financiële randvoorwaarden - P15

Kansgebied: Sterke sociale basis en betere toegang tot hulp

De ambitie in de regio Amersfoort is helder: kinderen, jongeren en gezinnen moeten zoveel mogelijk de ondersteuning vinden in hun eigen leefomgeving. Bij voorkeur dichtbij huis, op school, bij de kinderopvang, in de wijk of via het eigen netwerk. Specialistische jeugdhulp blijft beschikbaar voor wie deze nodig heeft, maar wordt aanvullend ingezet.

In gesprek over opvoeden en opgroeien

In de gemeente Amersfoort wordt gestart met een brede maatschappelijke dialoog over opvoeden en opgroeien. Samen met jongeren, ouders, vrijwilligers en professionals gaan we in gesprek over vragen als: wat hoort bij normaal opgroeien? Wanneer is professionele jeugdhulp nodig? En hoe versterken we samen de pedagogische basis in de stad en regio? De opbrengsten worden gebruikt voor beleid en uitvoering, gedeeld binnen de regio en gebruikt voor beleid en uitvoering.

De sociale basis beter benutten

Het aanbod binnen de sociale basis is waardevol, maar niet altijd bekend bij inwoners en verwijzers. Dit zorgt soms voor onnodige verwijzingen naar aanvullende specialistische jeugdhulp. Daarom brengen we het aanbod beter in kaart en delen we deze informatie actief met inwoners en verwijzers. Tegelijkertijd investeren we in korte lijnen tussen professionals, zodat ze elkaar beter weten te vinden en meer bekend raken met elkaars expertise. Verder werken we aan een betere definiëring wat we onder de sociale basis verstaan. Dit is ook onderdeel van de nieuwe regiovisie.

Leren van wat werkt

Binnen de regio bestaan al veel goede voorbeelden en effectieve werkwijzen. Denk aan het werken met steunfiguren vanuit het eigen netwerk, werkbezoeken tussen welzijnspartners en succesvolle voorbeelden van samenwerking tussen lokale (wijk)teams en de MetMaya teams. In de komende periode zetten we sterker in op kennisdeling. Via onder andere regionale bijeenkomsten en online platforms gaan we actief *best practices* en bewezen effectieve interventies delen.

Expertise eerder inzetten

Niet iedere vraag van ouders, scholen of kinderopvangorganisaties vraagt om (aanvullende) specialistische jeugdhulp. Wel is het belangrijk dat professionals eenvoudig kunnen sparren met experts wanneer zorgen ontstaan over gedrag, opvoeden of opgroeien. Daarom onderzoeken we hoe de consultatie- en meedenkfunctie verder kan worden versterkt. MetMaya biedt nu al consultatie aan onderwijs, kinderopvang, lokale (wijk)teams en huisartsen. Op verschillende scholen en kinderdagverblijven zijn bovendien professionals van MetMaya actief vanuit Onderwijs en Specialistische Jeugdhulp (OSJ) of Kinderopvang en Specialistische Jeugdhulp (KSJ). We bekijken hoe deze expertise nog beter beschikbaar te maken is voor de sociale basis en lokale (wijk)teams. Andersom beschikken partijen uit de sociale basis en lokale (wijk) teams over aanvullende kennis en ervaring, bijvoorbeeld op het gebied van vroegsignalering, gezinsondersteuning en het versterken van het informele netwerk rondom kinderen en gezinnen. Door deze expertise beter met elkaar te verbinden, kunnen we eerder, dichterbij en meer integraal de ondersteuning inzetten. Daarmee kan zwaardere specialistische hulp mogelijk worden voorkomen of verminderd.

Minder diagnostiek bij kinderen en jongeren

De gemeente Bunschoten werkt vanuit het uitgangspunt dat diagnostisch onderzoek bij kinderen onder de 12 jaar alleen plaatsvindt als dit écht nodig is voor passende behandeling. Deze kennis en ervaringen nemen we mee in de ontwikkeling van een breed gedragen regionale visie en aanpak op diagnostiek in de regio: minder labelen en medicaliseren, meer ruimte voor verschillen in ontwikkeling en gedrag.

Kansgebied: Samenhang en partnerschap in de uitvoering

Goede jeugdhulp vraagt om samenwerking. Kinderen, jongeren en gezinnen hebben vaak te maken met meerdere organisaties en professionals tegelijk. Daarom werken we in de regio aan een regionaal netwerk van partners die samen zorgen voor samenhangende hulp en ondersteuning.

Eén werkwijze, duidelijke afspraken

Duidelijke regionale werkafspraken en een meer eenduidige werkwijze zijn belangrijke aandachtspunten. Hierbij staat gezamenlijke oordeelsvorming centraal: samen kijken naar wat er aan de hand is, wat nodig is en wie welke rol pakt. Concrete voorbeelden die hieraan bijdragen:

- Telefonisch spreekuur van MetMaya voor huisartsen.
- Gezamenlijke startgesprekken van MetMaya en SAVE bij dreigende uithuisplaatsingen of inzet van verblijf.
- Pilots met een grotere rol voor partijen uit de sociale basis bij de triage.

Overzicht in overlegtafels

Binnen de regio bestaan diverse multidisciplinaire overlegtafels waarin professionals gezamenlijk afstemmen over kinderen, jongeren en gezinnen. Tegelijkertijd ontbreekt soms overzicht: welke overlegtafels zijn er precies, wie sluit aan en wat is het doel? Ook blijken deze overlegtafels niet bij iedereen bekend. De komende periode brengen we deze overlegstructuren in kaart. Vervolgens bekijken we waar vereenvoudiging, betere afstemming of bredere deelname mogelijk is. Het doel is minder versnippering en effectievere samenwerking.

Afwegingen rond wachttijden en urgentie

Nu we in onze regio steeds beter zicht hebben op wachtlijsten en wachttijden, is de tijd rijp om te bepalen wat aanvaardbare wachttijden zijn voor de verschillende soorten hulpvragen. Verschillende regio's werken met urgentiebeleid, waarbij gestuurd wordt op wachttijden per doelgroep of hulpvraag. We verkennen wat de ervaringen hiermee zijn. Het doel is te komen tot breed gedragen keuzes over wat in onze regio aanvaardbare wachttijden zijn. En het besluit om in onze regio wel of niet te gaan werken met urgentiebeleid.

Kansgebied: Bestuurlijke en financiële randvoorwaarden

De aanpak van wachttijden vraagt niet alleen iets van professionals in de uitvoering, maar ook van bestuurders en organisaties. Daarom investeren we in een sterke regionale samenwerking met duidelijke afspraken, gezamenlijke monitoring en ruimte om te leren en verbeteren.

Bestuurders als ambassadeurs

De opdracht van de Taskforce Aanpak Wachttijden is afgerond en wordt voortgezet als bestuurlijk netwerk (zie hoofdstuk 6). Binnen dit netwerk zetten bestuurders zich in voor de voortgang van de transformatie en de aanpak van de wachttijden. Het netwerk draagt bij aan:

- Bevorderen van meer samenhang en duidelijkheid in opdrachten en afspraken. Ook scherp krijgen van conflicterende belangen en opdrachten.
- Faciliteren van het leren en ontwikkelen, door monitoring van de bereikte resultaten.
- Bespreekbaar maken van dilemma's.
- Benoemen en adresseren van spanning tussen regionale en lokale opgaven.

Meten, leren en verbeteren

Om de ontwikkelingen in de jeugdhulp zowel regionaal als lokaal te volgen, gebruiken we bestaande dashboards in de regio en van MetMaya. Niet alleen kijken we naar wachttijden en wachtlijsten, maar ook naar onderliggende ontwikkelingen. Denk aan het aantal aanmeldingen van nieuwe cliënten, verwijspatronen en het gebruik van jeugdhulp per gemeente.

Wachtlijsten en wachttijden zien we daarbij als belangrijke signalen over hoe het jeugdhulpstelsel functioneert. Tegelijkertijd realiseren we ons dat de oorzaken complex zijn en niet zijn terug te voeren op één maatregel of organisatie. Daarom duiden we de ontwikkelingen gezamenlijk binnen het nieuwe bestuurlijke netwerk. Zo ontstaat beter inzicht in wat werkt, waar bijsturing nodig is en welke ontwikkelingen extra aandacht vragen.

De regio Amersfoort werkt hierbij toe naar een gedeelde manier van werken, leren en verbeteren. Per kwartaal volgen betrokken partijen de voortgang van de verschillende actielijnen en de ontwikkeling van de afgesproken indicatoren (KPI's). Daarbij ligt de focus onder andere op:

- Verminderen van aanmeldingen voor aanvullende specialistische jeugdhulp.
- Terugdringen van wachttijden en wachtlijsten.
- Vergroten van de rol van de lokale (wijk)teams bij de verwijzingen naar aanvullende specialistische jeugdhulp.

Op langere termijn haken we aan op de bredere ontwikkeling van databedreven werken binnen het sociaal domein. Regionaal leren we van het Amersfoortse project 'Kompas Jeugd' dat zich richt op monitoring en sturing op de doelen van de transformatie (databedreven samenwerken). Ook bepalen we in de regio welke maximale wachttijden we per type aanmeldvraag acceptabel vinden.

6 HOE NU VERDER

De Taskforce Aanpak Wachttijden was opgezet om te adviseren over de aanpak van de wachttijden in de regio. De afgelopen periode heeft duidelijk gemaakt dat deze aanpak niet op zichzelf staat, maar onderdeel is van de brede transformatie van de jeugdhulp. En we weten: transformeren kost tijd.

Een grote winst van de Taskforce Aanpak Wachttijden en de Versnellingsgroep is het besef dat de partijen elkaar nodig hebben om de transformatie voor elkaar te krijgen. De beweging naar kortere wachttijden en een beter functionerend jeugdhulpsysteem vergt samenwerking. Juist die samenwerking is dankzij de taskforce en Versnellingsgroep versterkt. Om die reden is besloten de Taskforce Aanpak Wachttijden voort te zetten in de vorm van een bestuurlijk netwerk, dat ieder kwartaal bijeenkomt. Het doel: samen bespreken hoe de uitvoering van de transformatie van de jeugdhulp loopt en tijdig signaleren van knelpunten. Het nieuwe bestuurlijke netwerk draagt bij aan een betere afstemming, het oplossen van belemmeringen en het ondersteunen van de uitvoering.

Van plan naar uitvoering

Op verschillende manieren gaat het netwerk aan de slag met het verder uitwerken van de genoemde actielijnen. Om de voortgang te ondersteunen, worden bij bepaalde actielijnen bestuurders uit het netwerk als ambassadeur gekoppeld.

Blijvend leren in de regio

Daarnaast houden we in de regio vast aan onze lerende aanpak. We zien onze samenwerking als een continu leer- en ontwikkelproces, waarin we samen blijven bijsturen en verdiepen. We zetten acties in gang en zoomen vervolgens weer uit. We bespreken met elkaar of de acties voldoende bijdragen aan het terugdringen van de wachtlijsten en wachttijden. Zo ontstaat een dynamisch proces waarbij we gezamenlijk stappen zetten in de transformatie.

Verankering in nieuwe Regiovisie Jeugd

Onze ambitie is een gezamenlijk lerend proces voor het gezond opgroeien van kinderen en jongeren in de regio Amersfoort. Dit proces richten we in vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid en een gezamenlijk belang. Het ‘Plan van Aanpak Wachttijden’ dient daarom als input voor de nieuwe Regiovisie Jeugd. Deze gaat in 2027 in. Op deze wijze bouwen we verder aan een jeugdhulp met minder wachttijden en met passende ondersteuning voor kinderen, jongeren en gezinnen in de hele regio Amersfoort.

JEUGDHULP
REGIO AMERSFOORT

Colofon

Datum: juni 2026

© Dit infoblad is een uitgave van de gemeenten in de regio Amersfoort, in samenwerking met verschillende partners.

Communicatie en productie: Frieda Tax Teksten

Grafische vormgeving: studioharryprins.nl

Disclaimer

Dit Infoblad is bedoeld voor raadsleden en betrokkenen bij de transformatie in de regio Amersfoort. ***Let op:*** de informatie in dit Infoblad is nog in ontwikkeling, wij behouden ons het recht voor om wijzigingen aan te brengen. U kunt hier geen rechten aan ontlenen.

Met vragen kunt u terecht bij: sociaaldomein@amersfoort.nl